

DJURGÅRDEN-LILLA VÄRTANS MILJÖSKYDDSFÖRENING

DLV, c/o Per Olof Fredriksson, Sandhamnsgatan 12, 115 40 Stockholm, www.dlv.se e-mail: olof.fr@telia.com

Stockholms stadsbyggnadskontor
Box 8314
104 20 Stockholm
stadsbyggnadskontoret@sbk.stockholm.se

Ert dnr 1998-00183-51

Stockholm 2008-05-14

Utställning om översiktplan för Nationalstadsparken Stockholmsdelen

Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsförening, DLV, som aktivt arbetar med att förbättra miljön inom både Nationalstadsparken och kringliggande områden, lämnade 2006-10-25 synpunkter – *mest på vad som är fel eller saknas* – på förslag till fördjupad översiktplan för Nationalstadsparken i Stockholm. Samrådsförslaget var kompletterat med en särskild rapport gemensam med Solna kallad "Historiska landskap" som fylligare beskrivning. Till förslaget fanns en karta i skala 1:11 000, som inkluderade Haga i Solna men inte mer av parken där eller Fjäderholmarna i Lidingö inom Nationalstadsparken. Vi hänvisar till de synpunkter, som lämnades förra gången men kommenterar vid behov förändringarna i utställningsförslaget. Framförallt trycker vi på delar av de många brister som ännu finns kvar.

Kartan – fel yttre avgränsning av Nationalstadsparken ger minskning med 2%

Vi anser fortfarande att skalan på kartan inte är bra. En karta bör vara lätt att översätta i naturen och borde här vara 1:10 000. Det hade kunnat göras och ändå rymma Stockholms del av parken om en cm av kartan i överkant och två i vänsterkant inom Solna hade tagits bort. Hela Nationalstadsparken hade kunnat rymmas i tryck på baksidan i mindre skala. Vi saknar fortfarande höjdkurvor och park- och annan grönytemarkering på kartan i Hjorthagen söder om Husarviken i det som angivits ligga utanför Nationalstadsparken trots att området enligt propositionens karta tydligt ligger inom parken. Detta är inte konsekvent då t ex motsvarande delar i Loudden inom samma "stadsutvecklingsområde" markeras som parkmark eller grönyta. Vi saknar markering av de buffertzoner, som behövs för Nationalstadsparken. S k "buffertzoner ingår ej i Nationalstadsparken men staten har ingripanderätt för att värna skyddsvärden i parken från skadlig effekt i buffertzonerna. Vi saknar helt det resonemang om naturvärdeskyddet enligt redovisning i "Nationalstadsparkens ekologiska infrastruktur", sbk 1997:8.

Huvudinvändningen vad gäller kartan är att Nationalstadsparkens yttre avgränsning förändrats!

Stora ytor söder om Husarviken, öster om Tessinparken och vid Sveriges Radio/TV har tagits bort från parken. De utgör park, trädgård och naturligt uppväxta grönytor och är viktiga att bevara inom skyddet vilket vi visade genom *en riklig fotodokumentation i vårt tidigare yttrande*. Samtidigt med en "mittlinjegränsmarkering" reviderar staden yttre gränsdragningen för Nationalstadsparken markant och döljer att propositionen ej alls avsåg att gränsen skulle dras på detta vis. Tvärtom så ligger hela gränsen inom parken. Kommunens "justering" av gränsen minskar ytan för parken med hela 2 % i Stockholmsdelen.

Trots att staden på sidan 32 anger att den ekologiska spridningsfunktionen mellan Norra och Södra Djurgården berör även områden utanför Nationalstadsparken, och det är viktigt att så långt som möjligt bevara och förstärka särskilt värdefull naturmark och vegetation så görs detta inte i planeringen. Nu anger man att det främst rör s.k. värdekärnor inom Hjorthagsparken och den s.k. kontorsparken inom Gasverksområdet. Naturvärdeskyddet i "Nationalstadsparkens ekologiska infrastruktur", sbk 1997:8, redovisade dock betydligt större ytor som höll kontakt direkt mellan Nationalstadsparken och Hjorthagsparken men som staden nu skövlut. Nu anger man att det i omgivningarna ges möjlighet att skapa ny natur och park på idag "hårdgjord" mark genom den omvandling som förestår för "stadsutvecklingsområdet" vid Husarviken, och som har betydelse för spridningsfunktionen på längre sikt. Låter bra men hårdgörningen strider mot hur skyddet skulle behandlas enligt skriften sbk 1997:8.

Länsstyrelsen ska se till att riksdagens och regeringens beslut genomförs på regional nivå. Det betyder bland annat att samordna länets intressen, men enligt Miljöbalken är riksintresset Nationalstadsparken överordnat exploateringsintresset. Att i översiktsplan minska parkens yta är lagvidrigt. Länsstyrelsen ansvarar för tillämpning och tillsyn av kulturmiljöer enligt kulturminneslagen, miljöbalken och plan- och bygglagen. Södra sidan av Husarviken är riksintresse för kulturminnesvården vilket ej framgår.

Ur regeringens prop 1994/95:3 Nationalstadsparken Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården:

”Med en nationalstadspark avses ett riksintresse som har stor betydelse för det nationella kulturarvet, för en tätorts eller tätortsregions ekologi och för människors rekreation. Området Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården föreslås bli landets första nationalstadspark. Regeringen föreslår att bestämmelser införs i naturresurslagen som innebär att nationalstadsparken *med hänsyn till sina samlade natur- och kulturvärden i sin helhet skall vara av riksintresse.*”

”I vissa tätorter och tätortsregioner i Sverige finns områden som lämnats i huvudsak oexploaterade och där parklandskap, naturmiljöer och bebyggelsemiljöer flätas samman till från rikssynpunkt unika landskap av sådan karaktär som avses i UNESCO:s arbete, dvs. historiska landskap. Sådana områden är samtidigt av stor betydelse för det nationella kulturarvet, för en tätorts eller en tätortsregions ekologi och för människors rekreation. Det starka exploateringstryck som riktas mot sådana områden och skyddsvärdenas komplexitet gör att nuvarande lagstiftning enligt regeringens bedömning inte alltid ger tillfredsställande möjligheter att på ett samlat sätt åstadkomma ett skydd som är starkt nog för att i ett långsiktigt perspektiv hindra en fortlöpande exploatering och fragmentisering av det historiska landskapet i sådana områden.

Regeringen föreslår att ett grundläggande och övergripande skydd för sådana värdefulla områden åstadkoms genom att en ny bestämmelse om nationalstadsparker införs i naturresurslagen. Ett sådant skydd fullföljer en av de grundläggande intentionerna i den fysiska riksplaneringen, nämligen att naturvårdens och kulturmiljövårdens intresseområden i landet måste hävdas särskilt mot förändringar som kan skada bevarandevärdena, bl.a. därför att områdena representerar värden som inte kan återskapas eller ersättas om de en gång har förstörts (prop. 1985/86:3 s. 64).

Samspelet mellan natur- och kulturvärden i området Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården i Stockholms län och områdets betydelse i ett kulturellt och historiskt perspektiv gör att *området som helhet väl uppfyller UNESCO:s kriterier på ett historiskt landskap.*”

Kulturarvet

Nationalstadsparken är resultatet av en enastående natur-, kultur- och rekreationstradition som har vårdats av många generationer. Med sitt unika sammanflätade landskap lockas idag många turister, samtidigt som det stärker den lokala identiteten. Varumärket Nationalstadsparken har stora möjligheter att utvecklas ännu mer, inte minst genom samverkan mellan mark- och fastighetsägare, turistföretag och kommunerna. Idag hittar många fastighetsägare nya sätt att bruka kulturarvet så att det stämmer med intentionerna med parkens skydd. Arbetet med att få Nationalstadsparken upptagen på UNESCO:s officiella världsarvslista måste prioriteras. En världsarvsförklaring skulle kunna innebära att kulturturen blir en stor resurs för hela länet. Namnet ”*Världsarvet Nationalstadsparken*” klingar högt!

Kunskapen om Nationalstadsparkens kulturarv måste breddas och spridas, bland annat genom olika kurser. Dessutom måste det immateriella kulturarvet knytas till de fysiska miljöerna. Forskning kring Nationalstadsparken ska uppmuntras. Den är viktig för att sätta in parken i ett samhällsperspektiv där frågor om exempelvis bakomliggande internationella strömningar blir belysta. Naturvärdena bör inventeras djupgående i mark och vatten för det historiskt sammanflätade kultur- och naturlandskapet.

Dessutom ska kunskapen om landskapets historia och fornlämningar öka genom rådgivning, fältvandring och information. Det är viktigt att berättelser och andra delar av det immateriella kulturarvet bevaras och lever vidare. Därför ska skyddade och bevarade miljöer användas för undervisning där även berättelserna, musiken, konsten, dansen samt de militära traditionerna och de folkliga nöjena har sin plats. Också turismen kan dra nytta av ett bevarat kulturarv och en ökad turism med ett varsamt brukat kulturarv ska därför stödjas. Kungsladugården Vädlas område bör inventeras, beskrivas och minnas liksom det stora slag som stod här år 1517 mellan Kristian II:s knektar och Stockholms försvarare ledda av Sten Sture och Gustaf Vasa vid det som i dag är området vid det Gamla Skogsinstitutet i Nobelparken. Nu har kommunen startat ett planarbete för nya ambassad där utan denna information!

Stockholms sjöar och vattendrag är av mycket stort värde för stadens karaktär och skönhet. De centrala vattenområdena har varit en förutsättning för stadens historiska utveckling. Nationalstadsparken har en lång kust sedan århundraden starkt präglad av jakt, fiske och en intensiv sjöfart i angränsande hamnområde. Här växte fiskelägen och industrier upp. Ett fiskeläge låg relativt sent i västra Hjorthagsparken där byn Husarne tidigare legat invid Husarviken eller Fiskesjön, som den kallats, inte långt från Karl X:s Fiskartorp från 1600-talet. Sjöfarten är fortfarande livlig och friluftsbåtlivet engagerar många.

Nationalstadsparken hade tidigare flera badplatser. Detta miljö- och kulturarv måste leva vidare, bl a genom att knyta det till de fysiska miljöerna. En ny badplats bör anläggas vid Lidingöbros strand samtidigt med upprustningen av värdshuset där. Dessutom bör en ökad möjlighet ges åt passbåtstrafik för turism. Den lokala historien från forntid till nutid bör lyftas fram genom lättillgänglig information.

Staden måste bli mer medveten om kulturarvet: vad det är, vilka skyldigheter det innebär och vilka möjligheter det erbjuder. Det första är att kulturarvet ska brukas varsamt. Kulturarvet ska användas som en resurs och vara en angelägenhet för alla. Gasverkstomten söder om Husarviken är av Riksantikvarieämbetet skyddad som riksintresse för kulturminnesvården. Inte bara Bobergs tegelklockor för gas med flera andra unika tegelbyggnader utan även terrasseringen, det långa unika trästaketet, trädgårdar och planteringar och fram till kommunens skövling 2005 den återuppväxta naturytan i strandområdet med omväxlande inslag av träd, buskar, ängar, blommor, definierat viktiga för Nationalstadsparken, och för Stockholm unika fiskevatten i Husarviken och dess mynning måste bevaras.

Det är Länsstyrelsen i Stockholms läns skyldighet att vårda, värna och bevara Nationalstadsparken i sin helhet! – Ej att låta starka exploateringsintressen ständigt nagga och få roffa åt sig av delar i kanterna i de små stegens tyranni!

Nationalstadsparken är i sin helhet preciserad uppfylla UNESCOs världsarvslista. Oavsett den ännu ej är officiellt tillkännagiven som en världsarvsförklaring innebär det att staten och Stockholms stad ska garantera att platsens kulturvården bevaras för framtida generationer. Den skyddszon som ska finnas runt världsarvsområdena är enbart beskriven i generella ordalag och ej på karta men räknas ungefärligen omfatta det visuella landskapsrummet runt världsarvet. Nu införs buffertzoner, se *bifogat brev*.

År 2003 instiftade UNESCO en ny konvention om immateriella världsarv, som än så länge bara 23 länder har ratificerat. Tanken bakom konventionen är att bevara kulturella tankar, idéer och traditioner. Dessutom så uppmanar det till utbyte av information om olika kulturers egenheter. Sverige har ännu inte ratificerat denna konvention.

Vid sidan av världsarvslistan finns också en lista över hotade världsarv. Idag är 30 världsarv uppsatta på denna lista. Hoten är många, bl a exploateringsplaner och ren förstörelse. Genom konventionen och samarbete mellan UNESCO och de deltagande länderna kan mycket göras för att förbättra situationen.

Nationalstadsparken uppfyller väl både immateriella värden och är hotad av Stockholms stads brist på insikt om skyldighet att bevara. Man avser förstöra och exploatera i strid mot bevarandeskyldigheten.

Avskogning söder om Husarviken 2005 ej grund att anse området "hårdgjort"

Arbetsbladet skrev 2008-02-06: "En kalavverkning i ett extra känsligt område alldeles intill Storsjöns strand upprör Sandvikens kommuns miljöchef Tommy Stenergard. Landskapet är ordentligt omformat. Stora naturvärden har blivit förstörda, säger han. Ärendet är nu överlämnat till åklagare. Fälls fastighetsägaren riskerar han böter eller fängelse i upp till två år. I strid med strandskyddsbestämmelserna har en fastighetsägare i en by utanför Sandviken kalavverkat skog och gjort omfattande grävjobb ända fram till strandkanten. På Sandvikens kommun ser man extra allvarligt på händelsen eftersom det aktuella området av Skogsstyrelsen bedömts ha ett extra skyddsvärde och därför blivit klassat som nyckelbiotop."

Det var vid Storsjön fråga om en mindre avverkning. Stockholms stad lät plötsligt kalavverka mycket stora områden längs den ca 1 km långa Husarvikens södra strand samt inom den norra delen av Störängsbotten. Arbetskraft togs in från landet under januari 2005 att fälla träden, flisa, transportera bort m m trots att denna arbetskraft hade behövts långt bättre för att röja upp efter det värsta stomovädret i Sverige på många år. Stormen Gudrun som ledde till stora ekonomiska och sociala problem.

Det område som kalavverkades av Stockholms stad utan att invänta ett utlyst miljösamråd ligger enligt kartan till prop 1994/95:3 inom Nationalstadsparken. Staden hävdar att området ej gör det och har re-
 dovisat en helt annorlunda dragning av gränsen vid Husarviken än som redovisas i prop 1994/95:3. Vi
 vill här hänvisa till vad den ansvarige för framtagande av länsstyrelsens rapport 1996:2, ISSN 1100-
 4533, "Samordningsuppdraget om Nationalstadsparken Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården",
 Åke Andersson numera planchef i Huddinge kommun meddelat om den felaktiga dragning av den
 yttre gränsen för Nationalstadsparken som där gjordes. Det framkom att *han ej kände till att gränsen
 flyttats, att avsikten var att **gränsen skulle redovisas lika för hela parken** (i dess yttre linje) och att
 den ritades in efter uppgifter från Stockholm!* Han sa även att den yttre gränsen redan var fastlagd
 genom riksdagsbeslutet att anta propositionen. Han sade också att om inte någon hänvisning görs för
 hur en tjockare ritad gräns ska dras drar man en exakt gräns mitt i. *I fallet med Nationalstadsparkens
 gräns finns dock preciseringar i texten som att **Stockholms stadion m fl ska ingå**. Stockholms stadion
 ligger till allra största delen inom den tjockare ritade gränsen. **Därför dras gränsen för parken i yttre
 delen av linjen.** Han sa även att länsstyrelsen ej fullgjort sin granskningsskyldighet om översiktsplanen
 för Stockholm om man inte anmärkt på en felaktig redovisning av riksintresset Nationalstadsparken.*

Vi hade redan inför fastställandet av översiktsplanen för Stockholm varit upp och pratat med planchef
 Arne Fredlund på stadsbyggnadskontoret om att gränsen redovisades fel i planen. Han sa att han inte
 ändrade den då men att vi kunde återkomma vid den fördjupning av översiktsplanen som planerades.

Nationalstadsparkens *yttre och inre gränser* o d beskrivs i prop på olika ställen. Här redovisas följande

"5 Skyddsvärden i området Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården

5.1 Översikt sid 12-13:

Naturvärden

Området Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården har stor betydelse för
 Stockholmsregionens ekologi och är ett bra exempel på att även tätortsnära
 grönområden kan innehålla särskilt betydelsefulla naturvärden. Det mer
 eller mindre sammanhängande naturområdet från Ulriksdal/Sörentorp till
 Södra Djurgården med angränsande öar och holmar innehåller en mångfald
 biotoper och har ett rikt växt- och djurliv.

**Området rymmer en biologisk mångfald som inte bara innehåller allmänt
 förekommande arter utan även många växt- och djurarter, som enligt Natur-
 värdsverkets hotlista klassats som hotade, sällsynta eller hänsynskrävande
 och vars bevarande därmed är av nationellt intresse. Några mindre delar av
 området åtnjuter även skydd enligt naturvårdslagen (1964:822).**

Växt- och djurlivet är beroende av spridningsvägar. Kontakten mellan
 naturområdena inom Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården är minst lika
 viktig som den mellan Järvafältet och de stora sammanhängande naturområdena
 utanför staden. Dessa samband mellan olika naturområden och biotoper styr
 långsiktigt den biologiska mångfaldens möjligheter att överleva. Sprid-
 ningsvägarna kan bestå av gröna stråk, täta biotopöar eller naturmark
 intill bebyggelse och vägar. Ju mer natur, desto säkrare spridningsväg.

Brunnsvikenområdet utgör en viktig spridningsväg mellan Ulriksdal /Sören-
 torp och Norra Djurgårdens naturområden. **De gröna partierna kring Sofia-
 hemmet, Ryttarstadion vid Storängsbotten och Tessinparken kan karaktäri-
 seras som särskilt svaga länkar mellan Norra och Södra Djurgården. Det är
 från biologiska utgångspunkter viktigt att dessa länkars betydelse som
 spridningsväg inte försämras ytterligare.**

Utmärkande för området är den stora utbredningen av gammal ekdominerad
 ädellövskog. Ekskogen har stor betydelse för insekter som lever av och på
 bark och ved i olika nedbrytningsstadier. Trots närheten till storstaden
 har man observerat mer än 250 fågelarter. Av dessa häckar ett hundratal
 regelbundet. Vidare är området en klassisk svamplokal som hyser många ovan-
 liga arter knutna till ekskog. Det största problemet för flertalet av de
 hotade arterna är avverkning av ädellövträd och avlägsnande av döda eller
 döende träd. Andra betydande hot för den biologiska mångfalden i området är
 igenväxning, ökat kvävenedfall och utdikning av våtmarker. Sedan slutet av
 1800-talet har den totala naturmarksarealen inom området krympt avsevärt i
 samband med exploatering och avverkning vilket har inneburit att åtskilliga
 arter har försvunnit.

Det skydd för nationalstadsparker som regeringen föreslår får betydelse för bedömningen av markanvändningsfrågor som berör en sådan park genom att de riksintressen som gör sig gällande och som skall beaktas av berörda myndigheter därmed görs tydliga. Kommunernas planering och myndigheternas prövning av markanvändningsfrågor enligt till naturresurslagen anknuten lagstiftning kan därigenom utgå från en av riksdagen i lag fastslagen värdering av nationalstadsparkens betydelse och från en tydlig målsättning för skyddet av dessa värden.

Som framgått av det tidigare återfinns i 3 kap. naturresurslagen särskilda hushållningsbestämmelser för vissa områden i landet, områden som i sin helhet är av riksintresse med hänsyn till sina natur- och kulturvärden. Dessa avgränsas i lagen med hjälp av ortnamn och geografiska namn som är lokalisering. För de obrutna fjällområdena har dock regeringen beslutat särskilt om mera preciserade gränser.

Regeringen anser att avgränsning av en nationalstadspark i sina huvuddrag bör läggas fast i samband med lagstiftning. Det ligger i sakens natur att en gräns- dragning blir mer preciserad i fråga om en nationalstadspark än i fråga om t.ex. ett obrutet fjällområde. Regeringen återkommer i det följande till frågan om avgränsning av området Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården som landets första nationalstadspark.

Det finns i detta sammanhang anledning att erinra om vissa uttalanden i naturresurslagens förarbeten.

I proposition 1985/86:3 Lag om hushållning med naturresurser m.m. anförde således föredragande statsrådet att, om statliga myndigheter och kommuner inte kan komma överens om avgränsning av ett område av riksintresse enligt naturresurslagen i samband med den kommunala fysiska planeringen, reglerna i plan- och bygglagen om statlig kontroll beträffande nationella intressen får tillämpas. Därvid kan det bli aktuellt för regeringen att besluta hur ett visst område skall avgränsas mer i detalj. Föredragande statsrådet strök också under att den gräns som läggs fast, normalt i samband med planläggning enligt plan- och bygglagen, bör utgå från syftet med bestämmelserna i naturresurslagen. **S.k. "buffertzoner" behöver inte ingå i området av det skälet att staten skall garanteras en ingripandemöjlighet om ett exploateringsanspråk skulle dyka upp i denna buffertzon.** Plan- och bygglagens regler medför nämligen att staten, dvs. i första hand länsstyrelsen, kan ingripa mot kommunala beslut som innebär att ett riksintresse hotas, oavsett om hotet ligger inom ett område av riksintresse eller i sådan närhet av området att riksintresset hotas (s. 114-115).

Kap 8.2 Områdets avgränsning sid 39-40:

Skälen för regeringens förslag: Det starka exploateringstrycket i Stockholmsregionen gör det ofrånkomligt att anlägga ett långsiktigt perspektiv på frågan om hur det skyddsvärda området kring Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården bör avgränsas. De ännu oexploaterade delarna av de kungliga marker som förvaltas av Ståthållarämbetet/Djurgårdsförvaltningen bör utgöra stommen i det skyddade området. Att bebyggelsemiljöer samt parker och trädgårdar av kulturhistorisk betydelse, som är belägna i omedelbar anslutning till sådana områden, bör tas med i skyddet är också naturligt.

Av den tidigare redovisningen framgår att också vissa andra mark- och vattenområden i anslutning till de nu nämnda områdena har betydelse som biologiska kärnområden eller som spridningskorridorer för växter och djur i denna del av Stockholmsregionen. Vattenområdena i anslutning till de skyddsvärda markområdena har uppenbar betydelse för upplevelsen av kulturlandskapet och för områdets rekreativa kvaliteter och bör därför ingå i det skyddade området. Gärdesstaden, **Storängsbotten** och **Stockholms stadion** bör vidare, **som viktiga länkar** mellan Norra och Södra Djurgården, **innefattas i det område som med hänsyn till sina natur- och kulturvärden ges ett samlat skydd.**

Analysen av översiktsplanerna för Solna och Stockholms kommuner och för de kommuner, vars mark- eller vattenområden ligger i anslutning till det skyddsvärda området, visar att berörda kommuner bedömt att det område som nu berörts i stor utsträckning skall skyddas mot exploatering eller användas för ändamål som väl bör kunna förenas med ett skydd för natur- och kulturvärdena i området.

Inrättandet av en nationalstadspark innebär sammantaget hinder för utveckling inom parken av tätortsbebyggelse och sådant näringsliv som inte har samband med parkens ändamål. För att de nu föreslagna strikta skyddsbestämmelserna inte skall påverka förutsättningarna för utveckling i närheten av parken på ett sätt som är svårt att överblicka, bör exploateringsföretag i sådana närområden bedömas på motsvarande sätt som gäller för andra områden av riksintresse enligt 3 kap. naturresurslagen.

Regeringen anser mot den här redovisade bakgrunden att det samlade område, som **i sin helhet är av riksintresse** med hänsyn till sina natur- och kulturvärden, och som av tidigare anförda skäl bör utgöra nationalstadspark, består av en sydlig del med södra Djurgården och Ladugårdsgärde samt angränsande vattenområden och öar i Saltsjön och av en nordlig del med Norra Djurgården, Haga och Ulriksdal med angränsande vattenområden och öar i Brunnsviken, Lilla Värtan, Stocksundet och Edsviken. Den sydliga och nordliga delen av området länkas samman av en central del med områdena kring Storängsbotten och den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen kring Tessinparken m.m. på Gärdet. Stenstadens front samt vattenområdena mellan parken och Nackas, Lidingös och Danderyds kuster utgör gränser i det större landskapet. E4 som utgör gräns i väster för områdets norra del bör inte ingå i parken. **Den föreslagna yttre avgränsningen av nationalstadsparken redovisas översiktligt i bilaga 3.**

Kap 9.1 Delområden med skilda förutsättningar sid 41:

Inom nationalstadsparken finns ett antal delområden som tagits i anspråk för mer omfattande bebyggelse. En närmare avgränsning av sådana områden i förhållande till omgivande parklandskap och naturmiljö inom nationalstadsparken **bör göras i den översiktliga planeringen** och ges lämpligt uttryck i rättsligt bindande bestämmelser för markens användning. Som flera remissinstanser framhållit behövs klara och enkla regler för nödvändiga förändringar, upprustningar och i vissa fall kompletteringar av byggnader och anläggningar.

Det skulle föra för långt att i lagen närmare precisera markanvändning och områdesgränser. Markanvändning i stort framgår av utdrag ur den topografiska kartan (bilaga 3). Både statliga myndigheter och kommunerna har goda kunskaper om de områden det gäller och hur de bör avgränsas mer i detalj. Sådana avgränsningar sker lämpligen i samband med den vidare översiktsplaneringen enligt PBL. Det är först i samband därmed som det är möjligt att beakta de lokala förutsättningarna på sådant sätt att mer preciserade gränser kan bestämmas med utgångspunkt från bestämmelsernas syfte.”

I regeringsbeslut 1995-01-26, M95/311/7, gavs länsstyrelsen i Stockholms län i uppdrag i fråga om skydd, förvaltning, vård och skötsel av Nationalstadsparken Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården. I ”Allmänna utgångspunkter” slås fast att ”Riksdagen har 1994-12-07 genom ändring i lagen om hushållning med naturresurser m m infört ett skydd för nationalstadsparker i naturresurslagens särskilda hushållningsbestämmelser för vissa områden i landet. Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården blir landets första nationalstadspark. Områdets yttre avgränsning läggs fast i förarbetena till lagen. Ändringen ger områdets natur- och kulturvärden ett samlat och långsiktigt skydd. Kommunernas planering och myndigheternas prövning av markanvändningsfrågor kan därigenom utgå från en i lag fastslagen värdering av nationalstadsparkens betydelse och en tydlig målsättning för skyddet av dess värden.”

Förarbeten i form av propositionstext och motiveringar till lagtext ska som praxis i svensk lagstiftning respekteras som lag.

Som regeringen anger i sitt uppdrag till länsstyrelsen i januari 1995 om Nationalstadsparken är den yttre gränsdragningen redan fastlagd i propositionen. Stockholms stad följer inte skyddsbestämmelsen för Nationalstadsparken om man planerar nya bebyggelseområden intill gränsen angiven på kartan. Stockholm vill här i uppväxt obebyggt strandområde permanent skapa ny bebyggelse för nytt ändamål. Djurgården-Lilla Värtan Miljöskyddsförening, DLV, har på basis av landskapsutredning Andersson & Jönsson gjorde på stadens uppdrag 2001 (bifogas), i samband med en MKB för markanvändning vid Hjorthagen lämnat en kartskiss (bifogas), som i st för exploatering i och intill parken anger motsvarande bebyggelse i hamnområdet öster om Hjorthagen. Hamnområdet ville staden använda för LNG-lager. Detta kritiserades starkt av DLV p g a bl a explosionsrisken intill Hjorthagens bostäder och det ej är heller längre aktuellt utan lagret avses i stället läggas i Nynäshamn samt i Sofielund i Huddinge.

Vid en debatt om Norra länken 2008-03-13 i Kräftriket i Stockholm med representanter för Vägverket, Stockholms stadsbyggnadskontor och Akademiska hus tvingades Vägverket att medge att man inte klarar att bygga jordtunneln i Bellevue på så sätt och inom den kostnadsram man vitsordat i regeringsrätten. Vattenströmningen och därmed riskerna är stora och kostnaderna för bygget ökar. Risken finns att en lagändring av skyddet för Nationalstadsparken nu införs som skulle göra att det blir möjligt att "helt tillfälligt" kunna exploatera inom parkens skyddsvärden förutsatt att dessa kan återställas.

Generaldirektör Ingemar Skogö, infrastrukturminister Åsa Torstensson och finansborgarrådet Kristina Axén Ohlin tog fredagen den 11 maj 2007 det första spadtaget för Norra länken trots att man då misstänkte att Vägverket ej skulle kunna bygga jordtunneln som planerat enligt Anders Liwendahl projektledare för jordtunneln vid Vägverket. Billfinger Berger AG är utsedd byggare i detta skandalbygge.

Allmänhet och miljöorganisationer kritiserade också att Norra länken saknar påfart från Roslagstull norrut och västerut men idiotiskt hade en tunnelmynning mot öster och en blivande Österled men som annars inte hade någon mening. Trafiken går då kvar på Roslagsvägen/ Cedersdalsgatan/ Sveavägen till och från Östermalm. Detta bekräftades av stadsarkitekt Alexander Wolodarski. Han sa sig blivit förvånad att trafikströmmen mot Norrtull bara skulle minska från 70.000 till 60.000 fordon/dygn. Åke Svensson som tidigare ansvarade för Norra länken sa då att det ej går att ha fler tunnelmynningar vid Roslagstull och att Lidingöborna behövde komma ut där för att kunna åka till Karolinska sjukhuset!

Här tar vi oss för pannan! Vi har presenterat lösningen på detta redan till regeringsrättens första behandling och föreslog en tunnelnedfart norrut och västerut från Valhallavägen söder om Roslagstull alternativt från i höjd med Surbrunnsgatan. Där angavs under jord hur tunnarna behövde ändras i höjd och lutning och pusslade in en T-banestation under Ruddammen med uppgång söder om Roslagstull. Tunnelmynningen från öster vid Roslagstull flyttades till Norrtull. Balansen av fordon påverkades inte men miljön skulle förbättras enormt på Valhallavägen/ Roslagsvägen/ Cedersdalsgatan/ Sveavägen. Samtidigt skulle Vanadislundens knyts ihop med Bellevueparken i en lugn och tyst inramning. Denna totallösning ignorerades av Vägverket/Stockholms stad och regeringsrätten i det nya beslutet trots att vi där pekade på att det även skulle bli billigare att dra länken under Cedersdalsgatan jämfört med Bellevue då saker utelämnats. Vi visste då ej vad sannspådd jag skulle bli - och inte heller så snabbt!

Wolodarski sa också att **stadsbyggnadskontoret varit mycket medvetna om exakt var man drog gränsen för Nationalstadsparken när den föreslogs**. T ex drog man den längs Cedersdalsgatan för att man inte ville bygga Japan-skrapan i Bellevue. Kontentan av detta är att man också visste exakt att gränsen drogs 100 meter söder om Husarviken och inte i viken! Att stadsbyggnadskontoret sedan fick kalla fötter och ändrade på gränsen ut till Husarviken när man rapporterade in koordinaterna till länsstyrelsen tog inte Wolodarski upp men det har den ansvarige för framtagande av länsstyrelsens rapport 1996:2, ISSN 1100-4533, "Samordningsuppdraget om Nationalstadsparken Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården", Åke Andersson, numera planchef i Huddinge kommun, redan vittnat om.

Stockholms översiktsplan 1999 m fl

Stockholms översiktsplan 1999 anger i text under "Den övergripande grönstrukturen" bl a följande.

"Ett antal bebyggelseområden ingår i den övergripande grönstrukturen genom områdenas läge och stora inslag av grönska."

Översiktsplanens inriktning är att den övergripande grönstrukturens områden och stråk skall bibehållas."

Tillhörande karta "Stockholms grönstruktur visar följande natur- och friluftsområden.

...

Norra och Södra Djurgården

Områdena rymmer en unik blandning av natur-, kultur- och rekreationsvärden – på Södra Djurgården i form av ett parklandskap, på Norra Djurgården med naturkaraktär. Områdena ingår i Nationalstadsparken och i den regionala Järvakilen. Det finns behov av förbättrade gångförbindelser bl a över Lidingövägen, till Brunnsvikens östra strand och mot Solna och Danderyd. Spridningsvägarna mellan Norra och Södra Djurgården, och mellan Norra Djurgården och Ulriksdal behöver stärkas. Arbeta med en fördjupning av översiktsplanen för Stockholms del av nationalstadsparken pågår där dessa frågor belyses.

...

Bebyggelseområden

Många av Stockholms stadsdelar innehåller mycket grönska. Några speciella områden ingår i den övergripande grönstrukturen. Det är bebyggelseområden med stort inslag av naturmiljöer som har betydelse för stadens ekosystem och som ligger inom ekologiskt viktiga landskapsavsnitt, se vidare under *Stockholms ekologiska känslighet*. Områdena innehåller viktiga biologiska spridningsvägar av betydelse för Stockholms biologiska mångfald.

I dessa bebyggelseområden kompletterar och samspelar naturmiljöerna med naturen i de större grönområden. Detta bidrar bl a till att säkra tillgången på viktiga livsmiljöer för växter och djur och underlättar spridning genom att minska avståndet och barriäreffekten av vägar och bebyggelse.

I den övergripande grönstrukturen ingår även andra bebyggelseområden där bebyggelse, topografi och vegetation samspelar på ett karaktäristiskt sätt och där områdenas grönska ger attraktiva närrekreationsytor. Områdena har stor betydelse för Stockholms gröna karaktär, vilket även framhålls i *Stockholms byggnadsordning*.”

Tillhörande karta ”*Stockholms grönstruktur* visar följande bebyggelseområden som utgör viktiga biologiska spridningsvägar:

...

Hjorthagen-Gärdet

Biologisk spridningsväg mellan Södra och Norra Djurgården.”

För bostäderna uppe i Hjorthagen och Värtaverket i kv Nimrod anges ”Bebyggelseområde av särskild betydelse för Stockholms biologiska mångfald. Genom sitt innehåll av särskilt betydelsefulla naturmiljöer och läge inom viktiga landskapsavsnitt utgör de viktiga biologiska spridningsvägar.”

Utställningsmaterialet för översiktsplan för Nationalstadsparken där skyddet av parken konkretiseras i enlighet med proposition 1994/95:3 och dess kartbilaga saknar både spridningsvägar och buffertzoner!

För att förstå vikten av skyddsvärdet i stråket från Husarviken och värdekärnan där och vidare genom norra Storängsbotten upp till Hjorthagsparken med dess värdekärna bör framhållas att här berörs rödlistad art (bredbandad ekbarkbock och dess förutsättning för spridning genom fallen jätteek), fridlysta arters boplatser (snok och vanlig padda och deras förutsättning för övervintrande boplatser i kärrmark) liksom viktiga biotoper (ekbacke, kärr och springkälla i värdekärnan). Ändå har staden nu sprängt ut en arbetstunnel för kraftledningstunnel genom våtmarken med dokumenterade fridlysta djur och har flyttat bort den fallna jätteeken som utgjorde spridningsväg för den i nordeuropa unika bredbandade ekbarkbocken. Hjorthagsparken är en tätt uppvuxen skogsmiljö av värdefulla såväl löv- som barrträd.

Utöver lagens skydds krav, vad planeringen i Stockholm stad ska skydda framgår bl a annat av följande dokument: Utdrag infogas nedan ur texten i *Hjälpreda för miljöfrågor i stadens planering från Miljöförvaltningen i Stockholm* om bl a värdekärnorna. Dessutom beskrivs dessa och hur de ska skyddas i det däri särskilt angivna viktiga underlaget *Nationalstadsparkens ekologiska infrastruktur från Stadsbyggnadskontoret 1997:8*. Där finns också värdekärnornas utsträckning m m angivna på ingående viktiga kartunderlag. Därefter följer *Stockholms Miljöprogram, Faktaunderlag MILJÖ- OCH HÄLSOUTREDNING 2006* samt *Stockholms ekologiska infrastruktur*:

Nationalstadsparkens ekologiska infrastruktur innehåller kartor med beskrivning av värdekärnor, spridningsvägar och anspråk på skydd av området (se bl a karta på sidan 34). Dessutom finns en biotopkarta över Nationalstadsparken, vars inventeringsunderlag täckte den västra delen av gasverkstomten. Denna del beskrivs dock noggrant och kartdelen framgår nedan. En förklarande text finns separat. Stora delar de uppväxta träden längs Husarvikens södra sida har avverkat av staden 2005 men värdefulla grönytor finns kvar i västra delen som framgår av de tidigare bifogade fotona.

Kartbild bifogas ej

Av sidorna 24-26 ”Åtgärder för att stärka spridningsvägarna” framgår att de områden som redovisas i på kartbilden ovan har mycket högt skyddsvärde och ej får bebyggas.

Hjälprepa för miljöfrågor i stadens planering från Miljöförvaltningen i Stockholm (utdrag ur kap 8)

8.3 Natur- och rekreationsvärden – viktiga underlag

I Stockholm finns ett flertal underlag för att bedöma naturvärden. Vid ändrad markanvändning bör dessa underlag beaktas.

- De betydelsefulla gröna sambanden i Stockholm finns redovisade i flera dokument, t ex *Grönstrukturen i Stockholmsregionen* (RTK 1996).

Upplevelsevärden i Stockholmsregionens gröna kilar- (RTK 2004)

- För kommunens del finns viktiga underlag i *Översiktsplan 1999* och *Nationalstadsparkens ekologiska infrastruktur* (Stadsbyggnadskontoret 1997) samt i *Stockholms ekologiska infrastruktur - Underlag till fortsatt översiktsplanering –Stockholm 2030*. (Stadsbyggnadskontoret 2004) *Ges förslag på en strategi för att värna och utveckla Stockholms ekologiska infrastruktur*.

...

(Utdrag)

Stockholms Miljöprogram (utdrag)

Delmål 4. Ekologisk planering och skötsel

Staden ska erbjuda stockholmarna en attraktiv och hälsosam utomhusmiljö. Mark och vatten ska planeras och skötas på ett ekologiskt hållbart sätt. Grön- och blåtor ska bevaras som viktiga rekreationsområden och ge förutsättningar för en rik biologisk mångfald. Allmänheten ska informeras om och uppmuntras till att besöka och vistas i parker och naturområden. Kunskapen om konsekvenserna av övergödning på mark ska öka.

Delmål 4.3 Exploatering av mark- och vattenområden

Ingen exploatering ska under programperioden ske i följande mark- och vattenområden: 1) De 13 områden som utreds för naturskydd. 2) Biotoper, biologiska spridningsvägar, buffertzoner och rekreationsytor som är särskilt värdefulla. 3) Livsmiljöer för skyddsvärda arter enligt ArtArken.

Delmålet omfattar inte alla grönytor och vattenområden i staden utan syftar till att säkerställa de mest värdefulla. De variationsrika, större mark- och vattenområdena utgör basen för Stockholms biologiska mångfald.

För att inte isolera de större områdena måste det däremellan finnas rika biotoper, spridningsvägar och buffertzoner, som underlättar djurens och växternas möjlighet att överleva. Även utanför den traditionella naturmarken finns livsmiljöer för skyddsvärda arter att ta hänsyn till.

Grönområden bör vara bullerskyddade och lättillgängliga, även för handikappade. Planeringen bör sträva mot att de flesta stockholmare ska ha ett naturområde i sin närhet.

Faktaunderlag MILJÖ- OCH HÄLSOUTREDNING (utdrag från 2006)

9.3 MILJÖ- OCH HÄLSOSITUATIONEN I STOCKHOLM

Grönstruktur – ekologisk infrastruktur

Stockholmsregionens gröna kilar av naturmark, som sträcker sig från landsbygden in mot stenstaden, med relativt stora grönområden och vatten nära city, är förhållandevis unik.

Stockholms stad utmärks av en mer eller mindre sammanhängande struktur av större naturområden och gröna parker, stråk och platser samt vatten, vanligen kallad grönstrukturen. Den är mycket viktig för friluftsliv, rekreation, undervisning och som estetiska inslag i landskapsbilden. Grönstrukturen är

också stadens ekologiska infrastruktur med kärnområden och spridningsvägar. Olika delar av den ekologiska infrastrukturen är också olika arters habitatnätverk. Landskapsekologiskt sett är det i och omkring de större naturområdena som stadens värdefullaste kärnområdena och spridningsvägar finns. I kommunens inre delar finns ett finare nätverk av parker, rester av naturmark och liknande, dvs. den inre ekologiska infrastrukturen. Även i denna finns värdefulla spridningsvägar, lokala kärnområden och andra höga natur- och rekreationsvärden.

Många arters habitatnätverk är idag fragmenterade då stora och små grönområden, t.ex. Järva friområde, splittrats upp så att arternas förflyttningar för födosök m.m. påverkats. Barriärer innebär även att direkt framkomlighet för friluftslivet försämrats. ”Störningsremisar” längs med trafikleder och spår minskar närliggande friluftsområdets attraktionskraft för människor och kan även påverka många arters överlevnad. Av stadens sammanhängande naturområden är det 25 områden som är större än 10 ha, av vilka 10 är större än 100 ha.

Habitatnätverken är också påverkade av spridningsbarriärer i form av vägar, spår, bebyggelse m.m. Spår och vägar inramas ofta av säkerhetsstaket och bullerskärmar, vilket förstärker spårens/vägens barriäreffekt.

Barriärer för djurlivet är bl.a. Tyresövägen (väg 229) mellan Nackareservatet och Flatenområdet, samt Magelungsvägen (Väg 271) och järnväg norr om Magelungen, bl.a. mellan Fagersjöskogen och sjön Magelungen, samt mellan Högdalstopparna och Rågsveds friområde.

Skyddade natur- och rekreationsvärden

En avsevärd ökning i skyddstakten har skett de senaste åren, samtidigt som exploateringstrycket på naturområdena ökat. Arealen skyddad naturmark i form av naturreservat är ca 1 505 ha, dvs. uppskattningsvis 39 procent av den yta som staden enligt Översiktsplan 1999 (Öp 99) pekat ut att utredas för områdesskydd.

Under 1999 har strandmiljöerna i Stockholm förstärkts med fler strandskyddade områden. Strandskydd råder t.ex. utanför detaljplanelagt område på Södra och Norra Djurgården. På Södra Djurgården och från Husarviken och norrut till Lappkärrsberget råder dessutom utökad strandskydd, där skyddszonen inåt land har utökats från 100 till 300 meter. Den mycket skyddsvärda Igelbäcken på Järvafältet har inget strandskydd i Stockholmsdelen. Området är under utredning för bildande av kulturreseptat.

Nationalstadsparken, den s.k. Ekoparken, är också skyddad från viss exploatering genom en särskild paragraf i miljöbalken. Stora delar av området ligger inom Stockholms stad.

Kärnområden är större sammanhängande naturområden med värdefulla biotopmosaiker och naturvärden av särskild betydelse för att långsiktigt bevara den biologiska mångfalden i staden. De behövs även för att långsiktigt kunna bibehålla naturvärden i det inre nätverket

Spridningsvägar (-zoner, -länkar) är generellt sett belägna både inom och mellan kärnområdena, samt belägna mellan kärnområden och den inre ekologiska infrastrukturen. De möjliggör spridning av arter och genetiskt material såväl inom staden som mellan staden och omkringliggande kommuner. På så vis har även dessa avgörande betydelse för att långsiktigt kunna bevara Stockholms biologiska mångfald.

Habitat är en enskild växt- eller djurarts livsmiljö (levnadsplats) under en viss del av dess livscykel. En art är ofta beroende av flera biotoper och/eller del av en biotop. Habitatnätverket beskriver en arts alla livsmiljöer, inklusive spridningsvägar.

Stockholms ekologiska infrastruktur

Underlag till fortsatt översiktsplanering – Stockholm 2030 (utdrag)

Definitioner av centrala begrepp

Ekologisk infrastruktur

Nätverket av biotoper i landskapet som styr flödena av energi, material och gener och därmed förutsättningarna för den biologiska mångfaldens bevarande.

Den gröna kransen

Kransen av stora grönområden längs kommungränsen.

Landskapsekologisk zon

Kärnområde och dess omgivande spridnings- och buffertzoner.

Kärnområde

Ett större sammanhängande naturområden – i och/eller strax utanför kommunen – som innehåller värdefulla biotopmosaiker och naturvärden av särskild betydelse för att långsiktigt värna den biologiska mångfalden i staden.

P.g.a tidigare markanvändningsförändringar kan kärnområdena idag ha försämrade kapacitet att buffra och återhämta sig från förändringar i form av ytterligare biotopförlust, föroreningsbelastning och andra störningar.

Spridningszon

Grön- och bebyggelseområden som är belägna mellan två kärnområden eller mellan kärnområde och det inre nätverket.

Spridningszonen innehåller en stor andel särskilt värdefulla biotoper. Biotoperna utgjorde tidigare en del av landskapet i kärnområdet. Spridningszonernas biotoper är mer fragmenterade av vägar och bebyggelse än kärnområden, men de samspelar fortfarande med kärnområdena. Genom att möjliggöra spridning av växter och djur och stärker kärnområdenas kapacitet att buffra förändringar. Biotoperna i spridningszonen bidrar till att bibehålla kvaliteter i kärnområdena som är relaterad till bl.a.

lövträdkontinuitet, våtmarksnätverk, vattenbalans och vattenkvalitet. Spridningszonen har mindre komplexa ekosystem än kärnområdena. Känsligheten för störningar är ofta lika stor som i kärnområdena.

Värdekärnor

Avser områden i spridningszonerna med särskilt höga naturvärden som är direkt relaterade till tidigare marktäckning och historisk markanvändning. Värdena utgör viktiga förutsättningar för biologisk mångfald och kan inte ersättas inom överskådlig tid:

- Våtmarkskontinuitet (nätverk av stränder, vattendrag, våtmarker) mätt i årtionden.
- Ädellövträdkontinuitet (tät och gles ädellövskog med gamla grova träd och död ved) mätt i århundraden.

Buffertzonen

Grön- och bebyggelseområden med inslag av särskilt värdefulla biotoper i anslutning till kärnområde eller spridningszon.

Buffertzonen har mindre komplexa och mer fragmenterade biotopmosaiker än spridningszoner.

Biotoperna omges i hög grad av bebyggd och hårdgjord mark. Även landskapet runt omkring kan vara starkt förändrat (trafik- och bebyggelseområden). Bevarade biotoper kan dock, p.g.a sitt läge, bidra till att stärka kärnområdenas förmåga att buffra mot förändringar, bl.a. genom att:

- absorbera/ta upp föroreningsbelastning (mark och vatten),
- fungera som refug och underlätta spridning.

Biologiska utvecklingsområden

Områden inom kärnområden och spridningszoner som beroende av sitt läge och sin biotopsammansättning ger stora positiva effekter vid restaurering. Den ekologiska utvecklingspotentialen är stor och de positiva effekterna gäller den landskapsekologiska zonen som helhet.

Områden i landskapszonen som idag har brist på biologisk mångfald

Områden som idag saknar värdefulla biotoper men som p.g.a sitt läge är lämpligt för nyanläggning av ny park och natur i samband med ändrad markanvändning.

Inre nätverket

Det finmaskiga nätet av grönstruktur (parker, rester av natur och grönstråk) inne i staden, vars biologiska värden till stor del är beroende av stadens gröna krans. I det inre nätverket finns särskilt värdefulla biotoper och spridningskorridorer för vissa arter mellan dessa biotoper (jämför spridningszon).

Se karta *Stockholms ekologiska infrastruktur*.

Vad vi behöver tänka på när vi jobbar – planeringsinriktning och förhållningssätt

Vid avvägningar mot andra intressen behövs noggrann dokumentation, konsekvensanalys och uppföljning. Samarbete med kranskommunerna är i flera fall nödvändigt.

Generellt är landskapen inom stadens gröna krans särskilt känsliga för åtgärder som:

- Ökar uppsplittringen av särskilt värdefulla biotopmosaiker
- Ändrad markanvändning (byggnader/tillbyggnader, parkeringsplatser, upplag, båtuppläggningsplatser etc.)
- Nya trafikleder och ökad trafikintensitet
- Schaktning, fyllning
- Trädfällning
- Skador på vegetation ovan markytan och under jord (rotsystem etc.)
- Belastning av föroreningar, särskilt för vattenmiljöer.

Nedan redovisas anspråk på skydd och utveckling av de landskapsekologiska zonerna (se kartan *Stockholms ekologiska infrastruktur*).

Prioritet 1

Skydda dagens värden – förändringar och skador är ofta irreversibla!

Kärnområdena

Skyddas, vårdas och utvecklas som naturreservat enligt miljöbalken. I detta arbete beaktas behovet av spridnings- och buffertzoner. Befintliga naturreservatsgränser ses över.

Spridningszonerna

Skydda och vårda särskilt värdefulla biotoper, dess värdekärnor och naturmiljön i sin helhet:

– I vissa områden är naturreservat/kulturresevat enligt miljöbalken och byggnadsminnesförklaring enligt kulturminneslagen lämpligt.

I övrigt införs skyddsbestämmelser och marklovplikt enligt plan och bygglagen som reglerar användning, utformning och vård av särskilt värdefulla biotoper.

– Undvik åtgärder i spridningszonerna som leder till ökad uppsplittring av särskilt värdefulla biotoper och att arealen grönområde minskar.

Vidta istället åtgärder som främjar ökning av arealen särskilt värdefulla biotoper.

Slutsats dragen av DLV

Staden följer i utställningsförslaget inte sina planeringsunderlag ovan. Man har visserligen tagit bort Bergianska Trädgården från Vetenskapsstaden och överfört till Norra Djurgården parklandskap och naturmiljö i en inre avgränsning enligt prop 1994/95:3 kap 9.1 Delområden med skilda förutsättningar sid 41: ” **Inom** nationalstadsparken finns ett antal delområden som tagits i anspråk för mer omfattande bebyggelse. En närmare avgränsning av sådana områden i förhållande till omgivande parklandskap och naturmiljö inom nationalstadsparken bör göras i den översiktliga planeringen och ges lämpligt uttryck i rättsligt bindande bestämmelser för markens användning.”

Man har inte följt prop 1994/95:3 kap 8.2 Områdets avgränsning sid 39-40: ” Inrättandet av en nationalstadspark innebär sammantaget hinder för utveckling inom parken av tätortsbebyggelse och sådant näringsliv som inte har samband med parkens ändamål.

...

Den föreslagna **yttre** avgränsningen av nationalstadsparken redovisas översiktligt i bilaga 3.” **Obs!** det står **inte** ”schematiskt”, som staden anger på sid 31 utan ”översiktligt” och det står **inte** att ”Avsikten var att den närmare avgränsningen av området skulle ske inom den kommunala översiktsplaneringen, för att med utgångspunkt från lagskyddets syfte kunna beakta lokala förutsättningar”, som staden nu anger! Detta **står i stället** i prop 1994/95:3 kap 9.1 för delområdena inom Nationalstadsparken! Staden anger också att länsstyrelsen godtagit planens gräns för Nationalstadsparken. Länsstyrelsen har till oss översänt ett tidigare brev, 2005-02-17, M2004/1464/Na, från Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet, som grund. Detta är dock en misstolkning av Jan Terstad, som i e-mail beklagat och klagat att detta ej är regeringens ståndpunkt (*2006-05-16 bifogas*).